

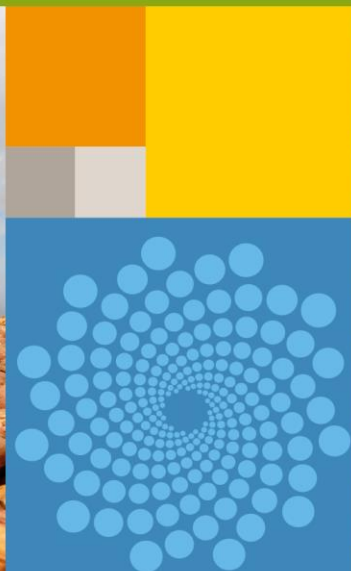

Knowledge grows

Pensioenfonds

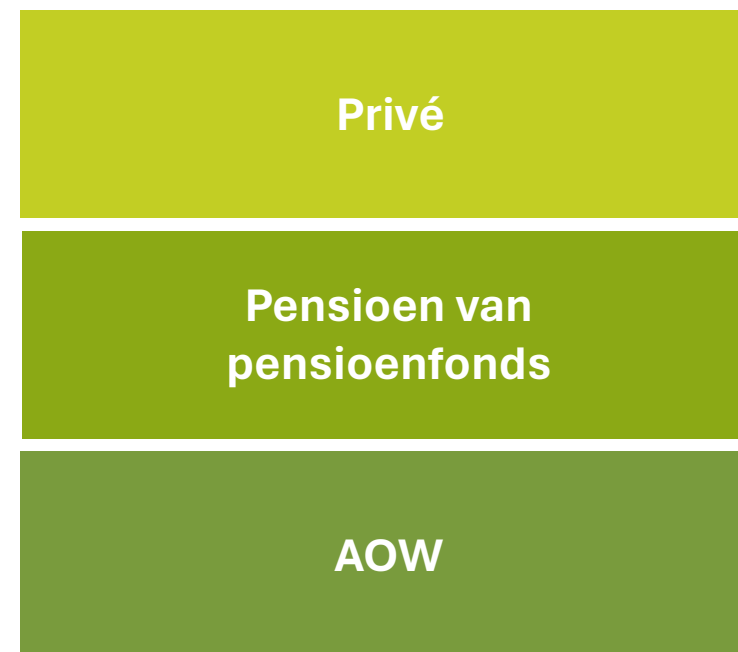
Welkom bij de pensioenbijeenkoms

We gaan zo beginnen

Waar gaan we het over hebben?

- Waarom we iets moeten veranderen
- Wie de beslissing neemt
- Hoe we naar u gaan luisteren
- 2 mogelijkheden om uit te kiezen
- Rekenvoorbeelden
- Wat gebeurt er hierna?

Let op

- We moeten **bepaalde aannames** doen om deze uitleg te kunnen geven.
- Dekkingsgraad, rente en verzekeringstarieven zijn **altijd in beweging**.
- **Hoe je precies belegt** heeft veel invloed op de uitkomsten bij invaren.
- Uitkomsten hangen ook af van **wanneer we overgaan** naar de nieuwe situatie.

Nieuwe pensioenregels – Wat verandert er bij Yara?

- **Nieuwe pensioenregeling** voor toekomstige opbouw Yara-medewerkers
- Pensioenfonds Yara **stopt**
- Uw **opgebouwde pensioen** blijft niet bij het pensioenfonds
- Bestuur kiest uit **twee mogelijkheden** voor de opgebouwde pensioenen en pensioenuitkeringen

Waarom stopt het pensioenfonds ermee?

Al jaren gesloten voor nieuwe werknemers: het pensioenfonds krimpt

Enorm veel regels van de toezichthouder

- Hoge eisen aan de kennis en kunde van bestuurders
- Hoge eisen aan communicatie
- Allerhande rapportages

Opvolging van ervaren Yara-bestuursleden is moeilijk

- Minder binding met Yara-werknemers omdat we met externe bestuurders werken

Hoge kosten voor klein pensioenfonds

Wie beslissen over de veranderingen?

Werkgroep Toekomst Pensioenen
- partijen trekken gezamenlijk op.

Pensioenfondss

Opgebouwde pensioenen en pensioenuitkeringen

Verantwoordingsorgaan van het pensioenfonds

Advies aan bestuur

Vakbonden, ondernemingsraad en werkgever

Pensioenregeling **toekomstige jaren**

U heeft ook invloed!

U heeft **géén individuele keuze**,
maar u mag wel uw voorkeur aangeven.

April

Peiling voorkeur: uitslag weegt zwaar mee bij definitieve besluit van het bestuur. Bestuur weegt daarbij de belangen van de verschillende groepen goed tegen elkaar af.

Geen duidelijke of uitvoerbare uitslag?

Dan beslist het bestuur.

Wat gebeurt er met al het geld in het pensioenfonds?

Waar kunnen we uit kiezen?

Mogelijkheid 1:

Verzekeren

Mogelijkheid 2:

Invaren

Mogelijkheid 1

Verzekeren

Uw opgebouwde pensioen wordt gegarandeerd door een verzekeraar.

Verzekeren

Bij de overstap wordt het opgebouwde pensioen direct eenmalig verhoogd met een inhaalindexatie.

Het opgebouwde pensioen is daarna gegarandeerd en houdt door jaarlijkse indexatie grotendeels de prijsstijgingen bij.

U ontvangt altijd indexatie en uw pensioen wordt nooit verlaagd.

U ontvangt altijd indexatie en uw pensioen wordt nooit verlaagd.

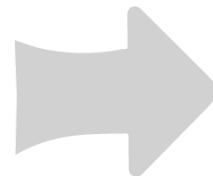

Mogelijkheid 1

Verzekeren

Uw opgebouwde pensioen wordt gegarandeerd door een verzekeraar.

Pensioenfondsen

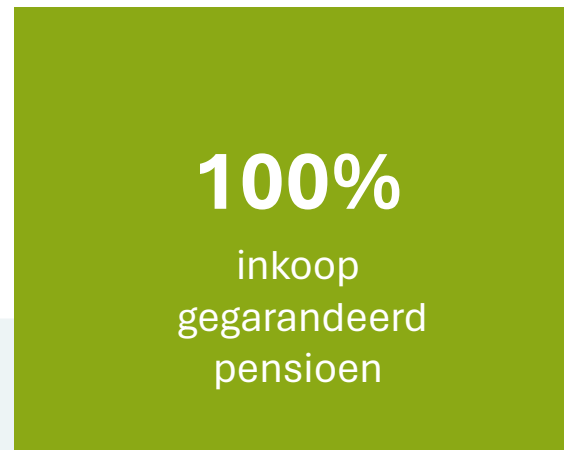
Deelnemers

eenmalig

levenslang

levenslang

Indexatie wordt beter dan nu

Indexatie nu

- Afhankelijk van dekkingsgraad pensioenfonds

Indexatie bij verzekeren bij huidige dekkingsgraad van 140%

- **Gegarandeerde** jaarlijkse verhoging
- **4% eenmalige** inhaalindexatie
- Streven is **minimaal 80% van de prijsstijgingen bijhouden**

Verzekeren: vanaf start uitkering

Rekenvoorbeeld

Voor rekenvoorbeelden verwijzen we u naar de opname van deze Pensioenbijeenkoms. Die staat op de website.

Let op Verzekeren

- Dekkingsgraad bij overstap bepaalt **hoeveel indexatie**
- We willen minimaal 80% van de prijsstijgingen bijhouden

Mogelijkheid 2

Invaren

Uw opgebouwde pensioen gaat mee naar de nieuwe Yara pensioenregeling.

Invaren

Bij de overstap wordt het opgebouwde pensioen direct eenmalig verhoogd uit de reserve van het pensioenfonds.

Daarna beweegt het opgebouwde pensioen jaarlijks mee met het behaalde beleggingsresultaat.

Met de beleggingsopbrengsten kan het pensioen de prijsstijgingen bijhouden en misschien stijgen.

Met de beleggingsopbrengsten kan het pensioen de prijsstijgingen misschien niet bijhouden en zelfs dalen.

Mogelijkheid 2

Invaren

Uw opgebouwde pensioen gaat mee naar de nieuwe Yara pensioenregeling.

Pensioenfondsen

40%
reserve

100%
waarde van alle
pensioenen en
pensioenuitkeringen

Deelnemers

5% reserves in de
nieuwe regeling

circa 35%
eenmalige
verhoging

100%
storting in uw
pensioenpot

Andere
dekkingsgraad?
Andere
verhoging.

Wat gebeurt er na pensionering?

Uit uw pensioenpot wordt uw **pensioenuitkering** betaald.

De rest van uw geld **blijft belegd** – waarbij het risico wordt afgebouwd naarmate u ouder wordt.

Met de beleggingsopbrengsten kan het pensioen de prijsstijgingen **bijhouden** en misschien **stijgen**.

Met de beleggingsopbrengsten kan het pensioen de prijsstijgingen misschien **niet bijhouden** en zelfs **dalen**.

Invaren: vanaf start uitkering

Rekenvoorbeeld

Voor rekenvoorbeelden verwijzen we u naar de opname van deze Pensioenbijeenkoms. Die staat op de website.

Let op Invaren

We rekenen duizenden scenario's door voor het verwachte pensioen omdat we de toekomst niet kunnen voorspellen.

Eenmalige verhoging afhankelijk van:

- Dekkingsgraad bij overstap
- Uw leeftijd

Beleggingsmix bepaalt rendement en dus uw uitkomst:

- Beleggingen in nieuwe regeling **nog niet bekend**
- Nu gebruikt: beleggen **zoals het pensioenfonds** dat nu doet

Verskil in timing: maakt het uit?

Verzekeren

Waarschijnlijk rond 1 januari 2025

Invaren

Waarschijnlijk rond 1 januari 2027

Wat gebeurt er met het opgebouwde partnerpensioen?

Verzekeren

- Opgebouwd partnerpensioen wordt meteen meeverzekerd (zoals het nu is)
- Inhaalindexatie geldt er ook voor
- Jaarlijkse indexatie geldt er ook voor

Invaren

- Waarde opgebouwd partnerpensioen komt ook in uw pensioenpot
- Eenmalige verhoging geldt er ook voor
- Beweegt in hoogte net zo mee als de rest van uw pensioen
- Wordt apart zichtbaar gemaakt voor u

Samenvattend

Nieuwe pensioenopbouw gebeurt straks in een nieuwe pensioenregeling.

Voor het opgebouwde pensioen zijn er twee mogelijkheden:

Mogelijkheid 1: Verzekeren

- Pensioen gegarandeerd door een verzekeraar
- Eenmalige verhoging (relatief klein)
- Garantie dat het pensioen niet daalt
- Gegarandeerd meestijgen met minimaal 80% van de prijzen
- Verzekeren kan per **1 januari 2025**

Mogelijkheid 2: Invaren

- Pensioen mee naar de nieuwe Yara pensioenregeling
- Eenmalige verhoging (relatief groot)
- Pensioen kan elk jaar hoger of lager worden (beleggen)
- Soms meer en soms minder stijgen dan de prijzen
- Invaren kan op z'n vroegst per **1 januari 2027**

We hopen dat u straks uw mening laat horen!

Het bestuur van Pensioenfonds Yara weegt de uitslag zwaar mee.

U kunt ook bewust kiezen voor ‘geen voorkeur’.

Heeft u voldoende informatie om een keuze te maken?

Meer informatie vindt u op:

- **Pensioenkrant:** op uw deurmat gekregen
- **Website:** antwoorden op veelgestelde vragen
- **Andere vraag:** stel hem bij de helpdesk!

